

Europski savez

Politički prioriteti EA-a za razdoblje 2015. – 2020.

Preporuke za mandat OR-a

EUROPSKA UNIJA

Odbor regija

Politički prioriteti EA-a za razdoblje 2015. – 2020.
Preporuke za novi mandat

EU sa svojih 28 država članica obuhvaća po dužini i širini golem geografski prostor i golemu kulturnu raznolikost. Unutar zemalja, regija i naseljenih mjesta EU-a postoje ideje i mogućnosti koje mogu osigurati budući razvoj drugih država članica i šireg sustava institucija EU-a. Politički klub EA-a dijeli zajedničku platformu na ključnim područjima, no istovremeno poštuje identitet nacija ili regija. Vjerujemo u politiku konsenzusa u okviru koje se uvažavaju stajališta pojedinačnih članova. Svrha je kluba EA-a članovima omogućiti da u potpunosti sudjeluju u cjelokupnom radu OR-a, u korist svojih naroda, regija, lokalnih vlasti i svih koje naši članovi predstavljaju. Kako bi se to postiglo, EU mora postati demokratičniji, bliži građanima i transparentniji. Od Europske unije želimo jasnoću, pristupačnost i učinkovitost. Jasnoću kako bismo građanima omogućili da razumiju naš način rada i ciljeve kojima težimo. Pristupačnost kako bismo otvorili vrata građanima i učinkovitost u vidu institucionalne strukture koja je demokratska, ali istovremeno i učinkovita.

Klub EA-a nastaviti će u potpunosti uzimati u obzir trenutne promjenjive političke i gospodarske trendove te doprinositi razvoju koherentnih strategija u skladu s tim. Vjerujemo da se uzimanje tih trendova u obzir prvenstveno temelji na tome da se glas lokalnih i regionalnih vlasti čuje u srcu Europe te stoga smatramo da bi Odbor regija te lokalne i regionalne vlasti trebali imati važnu ulogu kao sastavni dio razvoja politika EU-a. Klub EA-a zalaže se za načelo supsidijarnosti kako bi se osiguralo donošenje odluka na razini najbližoj građanima i maksimalno povećalo njihovo sudjelovanje u političkom životu. U tom pogledu klub EA-a prepoznaje da mladi imaju ključnu i sastavnu ulogu u raspravama o budućnosti.

Važno je da Odbor regija daje dodanu vrijednost postupku donošenja odluka EU-a osiguravanjem potpore, kontakata te znanja i iskustva na lokalnoj razini. Klub EA-a potičat će institucije EU-a da, u bliskoj suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima i civilnim društvom, promiču bolju komunikaciju s građanima i podupiru informativne kampanje na lokalnoj i regionalnoj razini, kako u državama članicama, tako i u državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama. Moramo EU ponovno približiti građanima kako bismo im omogućili da razviju osjećaj pripadnosti EU-u i prodube svoje znanje o različitim politikama koje utječu na njihov svakodnevni život.

To ne bi trebao biti jednosmjerni proces u okviru kojeg EU djeluje odozgo prema dolje u cilju utjecanja na politike na terenu. OR treba promicati pristup odozdo prema gore za prenošenje potreba regionalnih i lokalnih vlasti Europskoj komisiji. S tim u vidu, potrebno je razmotriti i uvesti nove mehanizme kako bi mišljenja OR-a učinkovito doprla do institucija EU-a te dovela do rezultata i djelovanja.

Naš klub namjerava dati prednost našim ključnim godišnjim ciljevima na početku svake godine predstojećeg mandata.

1. Ulaganje u budućnost Europe

Naš bi klub htio istaknuti sljedeća pitanja:

Nakon strategije Europa 2020.: ususret razvoju i radnim mjestima u svim regijama

Ovaj će mandat biti odlučujući kako bi strategija Europa 2020. i Plan ulaganja polučili istinski uspjeh koji će dovesti do stvarnog razvoja i otvaranja radnih mjesta. Stajalište je kluba EA-a da je strategiju potrebno preispitati kako bi se pokušali riješiti njezini nedostaci.

EU, koji je pogodila gospodarska kriza dosad neviđenih razmjera, mora se ponovno obvezati da će osigurati održiv razvoj, ne samo s gospodarskog stajališta, već i sa socijalnog aspekta i aspekta okoliša.

Nadalje, u strategiji bi naglasak trebao ostati na ostvarivanju cilja teritorijalne kohezije, u skladu s kojim se EU sastoji od nacija i regija te se u njemu poštuju, dogovaraju i njeguju potencijal, ideje i mogućnosti u tim regijama.

Potrebno je oblikovati nove dinamične pristupe kako bi se potaknuo trajan rast i promicalo otvaranje stvarnih radnih mjesta u lokalnim područjima. Neke su države članice uspješnije od drugih u stvaranju radnih mjesta. Potrebno je ocijeniti modele zapošljavanja diljem Europe, a usvojene uspješne modele staviti na raspolaganje državama članicama EU-a.

EU mora iskazati istinsku predanost većem ulaganju u obrazovanje, inovacije i istraživanje, kao ključnim elementima za ostvarivanje konkurentnih prednosti. EU treba težiti pokretanju privatnih i javnih ulaganja u cilju oživljavanja gospodarskog rasta i jačanja konkurentnosti EU-a u ključnim sektorima visoke tehnologije poput IKT-a, bioznanosti i čišćih izvora energije, istovremeno osiguravajući uravnotežen razvoj u svim regijama.

Od posebnog je interesa za naš klub pomno praćenje provedbe revidirane strategije na razini država članica, ali i na regionalnoj i lokalnoj razini kako bi se pridonijelo ostvarivanju novog prioriteta EU-a za predstojeće godine.

Sanacija javnih financija i potpora ulaganjima

Klub EA-a podržavat će bolju gospodarsku suradnju i reviziju gospodarskog upravljanja u EU-u kako bi se osigurale zdrave i stabilne javne financije, a istovremeno i fleksibilnost u pogledu ulaganja kojima se potiče razvoj.

Gospodarski pad ne bi smio imati negativan utjecaj na život građana, kao ni na financijsku autonomiju lokalnih i regionalnih vlasti te njihovu ulogu kao pružatelja usluga.

Klub EA-a smatra da programi i potpora EU-a trebaju biti dopuna sredstvima koja se trenutno dodjeljuju regijama i lokalnim vlastima.

Klub EA-a poticat će lokalne i regionalne vlasti da iskorištavaju dostupna sredstva i inovativne financijske instrumente za mobilizaciju dodatnog financiranja i ostvarivanje ambicioznih dugoročnih ulaganja u obrazovanje, cjeloživotno učenje, istraživanje i inovacije, kvalitetnu infrastrukturu, održiv javni prijevoz i energetske učinkovite tehnologije.

Klub EA-a smatra da je podupiranje poduzetništva, MSP-ova i socijalnih poduzeća na lokalnoj i regionalnoj razini ključno za omogućavanje održivog gospodarskog oporavka.

Ulaganje u ljude

Klub EA-a davat će prednost prvenstveno obrazovanju, cjeloživotnom učenju i osposobljavanju kao ključnim instrumentima za povećanje sudjelovanja na tržištu rada i rješavanje kronične nezaposlenosti mladih u Europi. Sveopći pristup obrazovanju mora biti ključni prioritet Europske unije. Ulaganjem u škole, sveučilišta i visoke škole unaprijedit ćemo i štiti intelektualno i financijsko bogatstvo s pomoću učenja. Starenje stanovništva i nizak natalitet ugrožavaju naše sustave socijalne sigurnosti i mirovinske sustave te predstavljaju velik izazov u pogledu pristupa mladima tržištu rada. Klub EA-a ističe važnost Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji, Europskog fonda za regionalni razvoj i Europskog fonda za strateška ulaganja kao fondova kojima se doprinosi podupiranju lokalnih i regionalnih vlasti u smanjenju nezaposlenosti, dok se istovremeno osobama neovisno o dobi omogućuje da steknu potrebne nove vještine. Klub EA-a posvećuje posebnu pozornost priznavanju kvalifikacija i svim politikama usmjerenim na poticanje mobilnosti i ulaganja u poduzetničku kulturu.

Istraživanje, inovacije, zeleni i digitalni razvoj

Klub EA-a nastavit će se zalagati da se osigura uključivanje svih Europljana u društvo utemeljeno na znanju. Naglasak ćemo staviti na osiguravanje infrastrukture i na ulogu istraživanja i inovacija u svrhu postavljanja temelja za europski istraživački prostor. Naš je klub u potpunosti uvjeren da je potrebno odrediti jasne, realne i, po mogućnosti, obvezujuće ciljeve radi hvatanja u koštac s manjkom inovacija s kojim se EU suočava.

Klub EA-a ističe važnost ulaganja u zeleni rast i tehnologije čiji je cilj unapređenje niskougljičnog gospodarstva i poboljšanje energetske učinkovitosti. Smatramo da inovacije i istraživanja ne trebaju biti usmjereni samo na industriju, već i na povećanje bogatstva građana kao i na zaštitu okoliša i prirodnih resursa.

Nadalje, klub EA-a uviđa da će razvoj digitalnog gospodarstva i informacijskog društva donijeti korist i otvoriti prilike, posebice socio-ekonomskim strukturama naših ruralnih, planinskih i najudaljenijih područja. Klub EA-a želi da gradovi i regije dožive preobrazbu na temelju veće i bolje povezanosti te da se osigura opći pristup širokopojasnoj mreži i internetu kako bi građani, neovisno o tome žive li u gradskim, ruralnim ili rubnim regijama, imali jednak pristup i jednake mogućnosti.

I dalje ćemo pružati vrijedan doprinos razvoju lokalne i regionalne e-uprave, dok ćemo istovremeno isticati potrebu smanjenja digitalnog i tehnološkog jaza između gradskih i ruralnih područja te među generacijama. Djelovanje na lokalnoj i regionalnoj razini predstavlja najučinkovitiji način za ostvarivanje rezultata.

Kulturna i jezična raznolikost

Klub EA-a smatra da snaga Europe leži u njezinoj kulturnoj baštini, kao i u širini njezine kulturne raznolikosti. Povijesni korijeni EU-a nalaze se na mjestima najstarijih civilizacija na svijetu. EU na globalnoj razini također ima tu sreću da obuhvaća neke od najcjelovitijih baština te predivne krajolike i regije. EA potvrđuje da slavljenje i obilježavanje kulturne baštine ujedinjuje građane EU-a, pomaže međunarodnoj diplomaciji, potiče stvaranje identiteta i kreativnost, kao i koncept aktivnog građanstva te predstavlja jedan od važnih temelja na kojima se zasnivaju buduće regionalne razvojne strategije za gradove i ruralna područja.

Klub EA-a podržava načelo samoodređenja naroda, što znači da Europska unija mora omogućiti i „unutarnje proširenje“ u vidu novih država članica, pod uvjetom da te države nastanu na temelju mirnog i demokratskog procesa.

Podupirat ćemo nacionalne i regionalne identitete kako bismo osigurali da poštovanje kulturne i jezične raznolikosti bude jedno od osnovnih načela na kojima se temelji proces europskih integracija, čiji cilj nije ujednačavanje razlika ili stvaranje jednoličnih identiteta, već poticanje veće suradnje i razumijevanja među narodima Europe. Klub EA-a nastavit će promicati i štiti europske jezike koji se manje koriste kao i regionalne jezike.

2. Solidarnost u ostvarivanju blagostanja i održivosti okoliša

Naš bi klub htio istaknuti sljedeća pitanja:

Teritorijalna kohezija, uključujući prekograničnu suradnju

U globaliziranom svijetu isticanje nove raznolikosti kao izvora snage gospodarstva i bogatstva kulture doprinijet će jačanju kohezije zajednica putem tržišnog natjecanja i solidarnosti.

Moraju se mobilizirati regionalni i strukturni fondovi kako bi se zajamčio uravnotežen razvoj svih regija EU-a. Europska kohezijska politika mora se razvijati u skladu s potrebama regija i usredotočiti na smanjivanje jaza između bogatih i siromašnijih regija. Važno je uspostaviti kohezivnu uniju koja prepoznaje zajedničke odgovornosti i iskazuje solidarnost. Nadalje, u kohezijskoj politici EU-a naglasak treba biti na središnjem cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja uz smanjenje socijalnih razlika.

Klub EA-a zalaže se za istinsku promjenu u kulturi provedbe reformirane kohezijske politike te se obvezuje da će pratiti uključenost lokalnih i regionalnih vlasti te punu primjenu načela partnerstva, koje je sad ugrađeno u zakonodavstvo EU-a (u obliku Europskog kodeksa ponašanja za partnerstvo).

Pozivamo na veću potporu izgradnji kapaciteta i osiguravanju mogućnosti osposobljavanja za službenike općina koji vode projekte, kao i na pojednostavljenje postupaka.

Ulaganje u infrastrukturu je važno, ali klub EA-a smatra da do razvoja neće doći bez usmjerenosti na ljude.

Vjerujemo da su bolja koordinacija instrumenata financiranja i veća sinergija između europskih nacionalnih i lokalnih proračuna od ključne važnosti.

Oslanjajući se na pozitivna iskustva baltičke, dunavske i jadransko-jonske makroregije, klub EA-a dat će svoju potporu novoj strategiji za Alpe (EUSALP) jer će ta strategija pomoći da se unaprijedi dosljednost politika te će dovesti do veće suradnje među različitim razinama vlasti u cilju rješavanja zajedničkih izazova poput usklađivanja zaštite okoliša i gospodarskog razvoja.

Klub EA-a pratit će provedbu nove strategije EUSALP i osigurati da se u toj strategiji, uz davanje prednosti interesima središnjih alpskih planinskih regija, posvećuje dužna pozornost i okolnim područjima i gradovima kako bi odnosi među tim regijama bili na obostranu korist.

Ususret uravnoteženoj politici za gradove i ruralna područja

Klub EA-a uvažava stvarnu i konkretnu korist koju je građanima Europe donijela predanost država članica i Europske komisije dugoročnoj, snažnoj i dosljednoj strukturalnoj i kohezijskoj politici.

Iako je urbana obnova područje od ključne važnosti, bitno je da prepoznamo važnost svih europskih regija i lokalnih zajednica te njihovu ulogu u izgradnji snažnog gospodarstva. Klub EA-a snažno će se zalagati da budući programi koji se financiraju iz strukturalnih fondova obuhvaćaju pitanja poput urbane i ruralne obnove, socijalne deprivacije, posebnih inicijativa na području stanovanja, gospodarskog restrukturiranja i javnog prijevoza te oživljavanja ruralnih i planinskih područja.

Klub EA-a priželjkuje jasne mjere za oživljavanje gradova, posebice u pogledu ponovnog razvoja gradskih središta koja su zapostavljena zbog izgradnje velikih trgovačkih centara na prilazima gradova.

Klub EA-a prepoznaje važnost svih europskih regija, kao i važnost osiguravanja urbano-ruralne ravnoteže u budućim programima. Ruralne su zajednice ključna sastavnica Europe koja osigurava gorivo za rad gradova pa institucije moraju jamčiti uravnotežen pristup u svim aktivnostima. Klub EA-a podržava važnost ruralnih, poljoprivrednih i planinskih područja kao ključnog dobra za lokalni gospodarski i socijalni razvoj te poziva europske institucije da uzmu više u obzir potrebe ruralnih područja i da pronađu pravu ravnotežu između politika za razvoj gradova i politika za ruralni razvoj. Klub EA-a vjeruje u poljoprivrednu politiku „od polja do stola“ kojom se osigurava obilje visokokvalitetnih, sljedivih poljoprivrednih proizvoda uz zaštitu prirodnih i okolišnih resursa diljem naših regija.

Održivi turizam

Klub EA-a želi istaknuti da je turizam globalni fenomen koji se ostvaruje na lokalnoj razini, no potrebno je pronaći tržišnu nišu s obzirom na veoma raznovrsno tržišno natjecanje. U skladu s tim, naš klub smatra da će razvoj dosljedne politike za održivi turizam donijeti konkretnu korist lokalnim zajednicama, kako sa stajališta gospodarstva, tako i sa stajališta okoliša. Turizam je važan čimbenik u BDP-u i zapošljavanju na svim razinama – lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj. Klub EA-a prepoznaje ključnu ulogu turizma u promicanju regionalnog razvoja i teritorijalne kohezije te poziva Europsku komisiju da nastavi isticati transverzalnu narav turizma, kao i da državama članicama te

lokalnim i regionalnim vlastima osigura odgovarajuće i pristupačne financijske instrumente za promicanje i podupiranje mjera u tom sektoru. Klub EA-a posebice poziva Komisiju da nastavi promicati mjere kojima se podupire održivi turizam.

Okoliš i klimatske promjene

Klub EA-a pratit će razvoj inicijativa Europske komisije kojima se potpomažu tranzicija EU-a prema niskougličnom i resursno učinkovitom gospodarstvu, borba protiv izazova uzrokovanih klimatskim promjenama, uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti te unapređenje održive mobilnosti.

Klub EA-a izražava svoju predanost podizanju svijesti i pomaganju lokalnim i regionalnim područjima da smanje svoj ugljični otisak, uz uzimanje u obzir različitih izvora energije i različitih lokalnih uvjeta diljem EU-a.

Želimo da se usvoje ambiciozni globalni sporazumi kojima se potiču sve regije da sudjeluju u smanjenju emisija i osiguravanju ekološki održive budućnosti za Europu.

Naš će se klub zalagati za stavljanje naglaska na zelena ulaganja kako bi se u provedbi strategije Europa 2020. osigurali održiva mobilnost i učinkovito iskorištavanje prirodnih resursa.

Kružno gospodarstvo i otpad

Klub EA-a podupire važnost tranzicije prema gospodarstvu koje je učinkovitije sa stajališta resursa i u okviru kojeg se razborito iskorištavaju prirodni resursi, materijali i otpad koje treba u najvećoj mogućoj mjeri ponovno upotrebljavati i reciklirati.

U tom pogledu odlučno pozivamo Europsku komisiju da brzo donese nove inicijative za promicanje kružnog gospodarstva, čime bi EU-u omogućila da spriječi gubitak vrijednih materijala, poput plastike, pospješi recikliranje, smanji emisije i utjecaj na okoliš, uz istovremeno otvaranje novih radnih mjesta i stvaranje mogućnosti za gospodarski razvoj.

Biogospodarstvo

Bioraznolikost je ključni prioritet EU-a na području zaštite okoliša.

Naš klub smatra da je od presudne važnosti da nastavimo provoditi održivu politiku šumarstva, kao i da se ulažu naponi u znatno povećanje udjela šumske biomase koja se koristi u proizvodnji energije iz obnovljivih izvora.

Klub EA-a podržava pokretanje regionalnih strategija i akcijskih planova za bioraznolikost kojima se doprinosi osiguranju budućnosti izvora energije i unapređenju njihova gospodarskog potencijala. Želimo postići konsenzus u pogledu manje ovisnosti Europe o fosilnim gorivima, kao i u pogledu razvoja biogospodarstva.

Energija

Energija je među glavnim izvorima bogatstva u svakom društvu. Na europskoj razini bit će potrebno donijeti niz ključnih odluka i prosudbi u cilju unapređenja opskrbe energijom te promicanja energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti. Klub EA-a poziva na dovršenje unutarnjeg energetskeg tržišta i uspostavu istinske energetske unije s povezanim energetske mrežama, kao i na nove mjere i gospodarske poticaje za unapređenje energetske učinkovitosti. Klub EA-a posebice priželjkuje mjere koje će Europi pomoći da iskoristi golem potencijal obnovljivih izvora energije, poput energije plime i oseke, energije valova, geotermalne energije, energije vjetra, solarne energije, hidroenergije i održive biomase. EU mora uložiti veće napore u promicanje čistih izvora energije i energetske učinkovitosti te pomoći lokalnim područjima da iskoriste potencijal svojih prirodnih resursa uz osiguravanje cjenovno pristupačne energije za građane.

Klub EA-a pozvat će Europsku komisiju da osigura financijska sredstva za gradove i regije potpisnike Sporazuma gradonačelnika kako bi mogli ostvariti ciljeve sporazuma.

3. Snažan glas u svijetu

Naš bi klub htio istaknuti sljedeća pitanja:

Europa kao globalni partner

Proces ujedinjenja Europe prvenstveno je mirovni projekt. Proširenje područja slobode i mira, posebice kako bi to područje obuhvatilo susjedstvo EU-a u širem smislu, treba biti sveopći cilj europske politike.

Klub EA-a ponovno ističe da Unija mora imati važnu ulogu u svijetu na području vanjskih odnosa.

Klub EA-a poticat će institucije EU-a da povećaju učinkovitost politike proširenja, nastave pregovore sa zemljama koje žele postati članice i osiguraju snažnu politiku susjedstva. Susjedi Europske unije trebaju primiti znatnu potporu za razvoj demokracije i blagostanja u svojoj zemlji.

Vjerujemo u jačanje suradnje sa susjednim zemljama.

Migracije

Klub EA-a zalaže se za imigracijsku i migracijsku politiku u skladu s temeljnim pravima, uz uzimanje u obzir potreba regija i lokalnih vlasti te izazova s kojima se suočavaju.

Naš klub istodobno poziva na veću solidarnost i suradnju među državama članicama u provedbi dosljednog imigracijskog zakonodavstva, nadzoru vanjskih granica te borbi protiv nezakonitog useljavanja i trgovine ljudima. Nastojimo podići svijest u EU-u u vezi s posebnim poteškoćama s kojima se suočavaju pogranične regije koje se nose s humanitarnim krizama.

Sigurnost i mir

Klub EA-a osuđuje svaki oblik agresije te će udružiti snage s drugim partnerima u promicanju mira, solidarnosti, stabilnosti i sigurnosti unutar EU-a i uzduž njegovih granica, uz pružanje potpore susjednim zemljama u promicanju lokalne demokracije i lokalnog razvoja.

Klub EA-a nastavit će vršiti pritisak na Europsku komisiju kako bi ispunila svoju obvezu u pogledu pružanja potpore i pomoći Ukrajini te potiče lokalnu suradnju između EU-a i ukrajinskih lokalnih i regionalnih vlasti.

Klub EA-a smatra važnim da se lokalne i regionalne vlasti uključe u borbu protiv organiziranog kriminala, terorizma i radikalizacije terorista kako bi se zajamčila sigurnost građana u gradskim i ruralnim područjima.

Na temelju prethodno utvrđenih ciljeva i gore navedenih događaja koji će uslijediti, EA bi također htio istaknuti sljedeće:

4. Europsko upravljanje i međuinstitucijska dimenzija

Klub EA-a potvrđuje svoju predanost boljem europskom upravljanju na temelju znatnog unapređenja na području funkcioniranja, jednostavnosti i transparentnosti EU-a u usporedbi s postojećim ugovorima. Pozdravljamo stajalište Europske komisije da će Europska unija ostvariti svoje ciljeve samo ako institucije te nacionalne, regionalne i lokalne vlasti, kao i građani, zajednički doprinesu tomu. Radit ćemo na jačanju postupaka savjetovanja i ocjene učinka zakonodavstva koje Komisija predlaže u vezi s ciljem bolje regulacije. Naš će klub i dalje jačati suradnju s drugim europskim institucijama, posebice s Europskim parlamentom i Vijećem, u cilju osiguravanja učinkovitog utjecaja mišljenja i preporuka OR-a.

Svi navedeni prioriteti ostvarit će se uz uvažavanje načela supsidijarnosti, proporcionalnosti i administrativnog pojednostavljenja.

EUROPSKA UNIJA

Odbor regija

Za dodatne informacije na raspolaganju vam je:

Tajništvo EA-a
Odbor regija

Rue Belliard / Belliardstraat 99-101

B – 1040 Bruxelles/Brussel

Tel.: +32 2 282 2245

Faks: +32 2 282 2334

E-mail: micheal.oconchuir@cor.europa.eu